

Cảm Tạ Hồng Ân 60 Năm Linh Mục (1966 -29/04- 2026) của Đức Ông Francis Phạm Văn Phương

ATLANTA (29/04/2026) – Thánh Lễ Cảm Tạ Hồng Ân kỷ niệm 60 năm Linh mục của Đức Ông Francis Phạm Văn Phương được cử hành tại Giáo xứ Đức Mẹ Việt Nam, Tổng Giáo phận Atlanta, tràn đầy ân sủng niềm vui tiếng cười, do Đức Cha Gioan Đỗ Văn Ngân, Giám mục Giáo phận Xuân Lộc, chủ tế với sự hiện diện của hơn 30 Linh mục, Phó tế, quý Tu sĩ, Chứng sinh cùng Đức Cha Gioan Trần Văn Nhân, Giám mục phụ tá TGP Atlanta,

và nhiều quý thân hữu xa gần; có Cha Giuse Nguyễn Thanh Châu, Chủ tịch, Cha Gioan Nguyễn Vũ Việt, Tổng Thư ký Liên Đoàn Công Giáo Việt Nam tại Hoa Kỳ.

Cuối tuần trước đó (25-26/04/2026), cộng đoàn giáo xứ Đức Mẹ Việt Nam cùng với Đức Ông Francis Phương đã long trọng mừng Lễ Kim Cương, do Đức Cha Gioan Nhân, thay mặt Đức Tổng Giám mục Gregory J. Hartmayer, OFM Conv., chủ tọa.

Đức Ông Phương được Đức Cha Giuse Lê Văn Ân (1915-1974), Giám mục Giáo phận Xuân Lộc, gửi đi du học Hoa kỳ từ năm 1972; biến cố ngày 30 tháng 04 năm 1975, ngài không thể về lại Việt Nam, nên kể từ năm 1976 ngài gắn bó phục vụ cộng đoàn dân Chúa tại Tổng Giáo phận Atlanta cho tới ngày nghỉ hưu.

Ngoài việc mục vụ chính cho TGP Atlanta, Đức Ông Phương đã góp phần lớn vào việc xây dựng cho người Công giáo Việt Nam tại Hoa Kỳ trên bình diện toàn quốc và hải ngoại, rất đáng được ghi nhận như sau:

- 1984-2001: ***Tổng Tuyên Úy Phong Trào Thiếu Nhi Thánh Thể***, nhằm giáo dục hướng dẫn tuổi trẻ thành “*con người Kitô hữu toàn thiện và công dân tốt*”. (Mời xem thêm <https://www.ldcgvnhk.org/tai-lieu/tntt-buoc-dau-xay-dung/>)
- 2001-2005: ***Chủ tịch Liên Đoàn Công Giáo Việt Nam tại Hoa Kỳ*** (Mời xem thêm <https://www.ldcgvnhk.org/tai-lieu/hien-dien-va-sinh-hoat/>)
- Từ năm 1987 tới nay: ***Vấn Nguyễn (Cố Vấn) cho Chương Trình Thăng Tiến Hôn Nhân Gia Đình***, một hội đoàn Công giáo Tiên hành Quốc tế, phục vụ hạnh phúc các gia đình.

Nhân ngày kỷ niệm 60 năm Linh mục của Đức Ông Francis Phạm Văn Phương, kính mời quý vị xem bài chia sẻ “*Những Kỷ Niệm Mục Vụ Giáo Xứ Đức Mẹ Việt Nam tại Atlanta*”, do chính Đức Ông tự thuật sau đây:

Giuse Đặng Văn Kiêm, ghi nhận

***

NHỮNG KỶ NIỆM MỤC VỤ

Giáo Xứ Đức Mẹ Việt Nam tại Atlanta Của Đức Ông Francis Phạm Văn Phương

Trước biến cố năm 1975, tổng số người Việt Nam sinh sống tại Hoa Kỳ chỉ có vào khoảng 3,000 sinh viên và sĩ quan du học, cộng với khoảng 20,000 người Việt đã lập gia đình với người Hoa Kỳ. Nhưng đến năm 1975, với đợt di tản đầu tiên đã đưa số người Việt Nam lên trên 140,000 người, rồi đến các đợt di tản sau này như ra đi có trật tự (ODP), chương trình nhân đạo (HO). Hiện nay, vào năm 2023 chúng tôi được biết số người Việt Nam tại Hoa Kỳ có khoảng 2,200,000 người.

Việc tôi đến Atlanta năm 1976 có liên hệ mật thiết với cuộc gặp gỡ với cha Richard B. Morrow tại nhà thương ở Stamford, Connecticut. Một buổi sáng đầu năm 1976, lúc ấy tôi đang làm phụ tá tuyên úy tại nhà thương và đưa Minh Thánh Chúa cho ông bà cố của cha Morrow. Tôi đã gặp cha Morrow sáng hôm đó. Ngài là cha sở Giáo Xứ St. John the Evangelist tại Hapeville, GA, đồng thời ngài cũng là Giám đốc nhân viên (Personel Board Director) của Tổng Giáo phận Atlanta. Ngài đang về quê nhà tại Stamford để thăm ông bà cố đang đau bệnh ở nhà thương. Ngài đi ngay vào vấn đề và cho tôi biết tại Atlanta đã có một số đồng bào Việt Nam di cư vào Tổng Giáo phận rất cần một linh mục Việt Nam đến làm công tác mục vụ cho họ.

Thế rồi ngài đã sắp xếp cho tôi đến Atlanta để viếng thăm và quan sát từ ngày 15-19 tháng 02 năm 1976. Lần đầu tiên viếng thăm này, tôi đã gặp các gia đình như: gia đình ông bà Thái Leber, gia đình ông bà Nguyễn Tân Xuân, ông Nguyễn Văn Kiên, ông Nguyễn Hòa Phú và ông Bùi Văn Tâm... Tuy vậy, tôi còn phải trở lại Waterbury, Connecticut để học xong chương trình cao học tại Đại Học Fairfield do các cha Dòng Tên chăm sóc.

Ngày 14 tháng 05 năm 1976 Đức Tổng Giáo mục Atlanta lúc đó là Đức Cha Thomas Donnellan đã có bài sai bổ nhiệm tôi làm cha phó Nhà thờ St. John đặc trách người Việt Nam di cư trong cả Tổng Giáo phận. Tin này đã được loan báo trong công báo chính thức của Tổng Giáo phận tờ Georgia Bulletin. Tôi đã chính thức đến Atlanta vào ngày 10 tháng 06 năm 1976.

Ngày 26 tháng 06 năm 1976 thánh lễ đầu tiên bằng tiếng Việt Nam đã được loan báo cho cả Tổng Giáo phận và sau đó có cuộc họp mặt người Việt Nam lần đầu tiên. Nhiều người đã di tản hơn một năm nay xa quê hương, nay gặp lại được một linh mục Việt Nam trẻ và tham dự thánh lễ tiếng Việt Nam lần đầu tiên, họ tỏ ra vui mừng và xúc động khác thường. Kể từ đó chương trình thánh lễ Việt Nam được cử hành thường xuyên và đều đặn ở 2 nơi: Thứ Bảy, hồi 4:00 chiều, thánh lễ tại Nhà thờ Giáo Xứ St. John. Chúa nhật, hồi 4:00 chiều thánh lễ tại Giáo Xứ Immaculate Conception ở Downtown. Người Việt Nam đã quen với hai nhà thờ này và cộng đồng Công Giáo Việt Nam đã được thành lập và cứ lớn mạnh tại phía Nam Thành phố Atlanta. Cha Morrow rất mến yêu người Công Giáo Việt Nam. Các dịp sinh hoạt lớn của người Công Giáo

Việt Nam ngài thường tham dự đều đặn. Ngài đã mất vào ngày 15 tháng 06 năm 2019 hưởng thọ 90 tuổi.

Khi đến Atlanta năm 1976 tôi được biết Giáo phận Atlanta mới được tách rời ra từ Giáo phận Mẹ là Savannah ở về phía Nam tiểu bang Georgia ngày 02/07/1956, và trở thành Tổng Giáo phận Atlanta ngày 21/02/1962 ở về phía Bắc.

Hiện nay Tổng Giáo phận Atlanta bao gồm gần một nửa tiểu bang Georgia về phía Bắc. Đọc trong niên giám của trang sử liệu tôi được biết thêm năm 1976 số người Công Giáo trong Giáo Phận Atlanta chỉ có 61,166 nhân danh trong tổng số 2,750.000 người dân tức là chiếm 2% dân số. Số linh mục triều và dòng có 125 vị, như vậy mỗi linh mục đặc trách 489 người Công Giáo, tu sĩ nam nữ có vào khoảng 300 vị, giáo xứ trong Giáo phận có 43. Đến nay sau 47 năm, Tổng Giáo phận Atlanta có 1,180,000 người Công Giáo trong tổng số 7,500,000 người dân tức là 15% giáo dân Công giáo. Số linh mục triều và dòng là 313 vị, mỗi linh mục đặc trách 3,769 người giáo dân công giáo, nam nữ tu sĩ là 245, số Thầy Sáu Vĩnh Viễn 271, số giáo xứ có 92.

Nhận xét của tôi khi mới đến Atlanta năm 1976 là thành phố này vẫn chưa được phát triển, còn ít xe cộ di chuyển và dân cư cũng thưa thớt. Xa lộ I-75 và I-85 chạy xuyên qua thành phố mà chỉ có 2 lanes mỗi chiều. Việc thay đổi tiến hành chậm rãi mãi tới năm 1980 dưới thời Tổng Thống Jimmy Carter mới phát triển mạnh cho tới năm 1996 với Thế Vận Hội mùa Hè đã đẩy mạnh sự phát triển lên cực mạnh về mọi mặt.

Những Kỷ Niệm Mục Vụ Qua 5 Đức Tổng Giám Mục Atlanta

Bây giờ, tôi muốn ghi lại những kinh nghiệm và phát triển qua những thời kỳ mà tôi đã làm việc và gặp gỡ với mọi người tại Atlanta. Đặc biệt thời gian phục vụ tại Atlanta tôi đã trải qua và chứng kiến 5 triều đại của các Đức Tổng Giám mục sau đây:

1. Đức Tổng Giám mục Thomas A. Donnellan 1968-1987
2. Đức Tổng Giám mục Eugene A. Marino 1987-1990
3. Đức Tổng Giám mục James P. Lyke 1991-1992
4. Đức Tổng Giám mục John F. Donoghue 1993-2004
5. Đức Tổng Giám mục Wilton D. Gregory 2004-2019

Đức Tổng hiện nay là Đức Cha Gregory J. Hartmayer mới lãnh nhận nhiệm vụ trong thời kỳ dịch cúm Covid-19 năm 2020. Chúng ta cầu nguyện cho ngài và hy vọng ngài sẽ lãnh đạo Tổng Giáo phận lâu dài.

Giờ đây tôi viết về thời kỳ của mỗi Đức Tổng Giám mục và những kinh nghiệm làm việc với các ngài để phát triển Giáo Xứ Đức Mẹ Việt Nam chúng ta.

1. Đức Tổng Giám mục Thomas A. Donnellan 1968-1987

Ngài đến từ New York City. Năm 1968 ngài trở thành Tổng Giám mục Atlanta cho tới khi ngài mất vào năm 1987. Ngài đã từng là tuyên úy quân đội Hoa Kỳ, nên ngài đã sang Việt Nam và dâng thánh lễ cho quân đội tại nhà thờ Chánh Tòa Sài Gòn. Vì lý do đó, ngài rất ưu ái và thương mến đối với người Việt Nam tị nạn. Rút kinh nghiệm của những người tị nạn Cuba trước đây vào thập niên 1960, không được Giáo Hội Công Giáo bảo trợ và giúp đỡ, cho nên một số đông đã trở sang Tin Lành tại Hoa Kỳ. Nay Hội Đồng Giám Mục Hoa Kỳ rất chú ý đến việc bảo trợ người tị nạn Việt Nam. Các Giáo phận đã kêu gọi mỗi giáo xứ Hoa Kỳ nên thành lập ban bảo trợ và bảo trợ ít là mấy gia đình tị nạn. Tại Atlanta, Đức Tổng Giám mục cũng xin mỗi giáo xứ thành lập ban bảo trợ và bảo trợ ít nhiều gia đình trong khả năng có thể.

- Ngài cho thiết lập văn phòng mục vụ cho người Việt Nam gọi là Vietnamese Apostolate để lo chương trình mục vụ cho người Việt Nam.
- Ngài yêu cầu văn phòng USCC và Công Giáo Xã Hội Vụ tích cực bảo trợ và giúp đỡ người tị nạn đến Tổng Giáo phận càng nhiều càng tốt.
- Ngài cho phép thành lập Cộng Đoàn Công Giáo Việt Nam tại Tổng Giáo phận để sinh hoạt thân hữu, giúp đỡ lẫn nhau và bảo tồn căn tính Việt Nam.
- Riêng đối với tôi ngài còn có nhiều cử chỉ rất tốt đẹp mà tôi không bao giờ có thể quên ngài: Khi tôi mới tới Atlanta sau mười năm chịu chức linh mục, ngài nói với tôi rằng hoàn cảnh Việt Nam rất đặc biệt khiến tôi mất nước xa nhà, nên ngài cho ghi hồ sơ thâm niên làm việc của tôi được kể như đã phục vụ Tổng Giáo phận Atlanta kể từ năm 1966 khi tôi mới chịu chức linh mục. Ngài còn cho tôi biết ở Miền Nam Hoa Kỳ này vẫn còn có nhiều sự kỳ thị người Á Châu cho nên tôi không nên mặc y phục giáo sĩ với cổ trắng để đi vào các thôn xóm ở miền quê hẻo lánh.

Sau khi cha Morrow di chuyển, Cha Mike Woods thay thế làm cha sở Giáo Xứ St. John. Ngài thấy tôi mới là sinh viên du học đến từ Connecticut nay còn đang ham học và có nhiều thời giờ, nên ngài đã gợi ý cho Đức Tổng Giám mục cho phép và khuyên tôi nên đi học part-time tại Georgia Tech hay là Georgia State University và ngài đã cho tôi tiền đóng học phí một năm đầu tại Georgia Tech từ số tiền riêng của ngài. Thế rồi, khi 2 em tôi là Phạm Đình Lục và Phạm Lệ Dung vượt biên tới được Hoa Kỳ định cư tại Atlanta năm 1984. Tôi đã gọi báo tin vui này cho Đức Tổng Giám mục và ngài nói với tôi ngài muốn gặp các em và đãi bữa cơm trưa tại Tòa Tổng Giám mục.

Còn một vấn đề tế nhị nữa là những người Việt Nam đầu tiên nhập quốc tịch Hoa Kỳ. Hình như có sự chia rẽ lúc ấy trong suy nghĩ của người Việt: phần đông cho rằng cần phải nhập quốc tịch Hoa Kỳ để trở thành công dân hầu có thể tranh đấu giúp ích cho quê hương sau này, nhưng lại có ít người cho rằng phải trung thành không được bỏ quốc tịch Việt Nam. Các linh mục gốc Ái Nhĩ lan lúc ấy đang làm việc tại Tổng Giáo phận Atlanta rất đông đảo. Phần đông họ ít nhập quốc tịch Hoa Kỳ hoặc là một thiểu số. Nhưng Đức Tổng Giám mục Donnellan đã cố vấn và khuyên tôi nên nhập và phải nhập quốc tịch. Ngài cắt nghĩa cho biết luật pháp Hoa Kỳ chỉ bảo vệ thường trú nhân khi họ ở Hoa Kỳ, ngoài đất nước Hoa Kỳ họ không được luật pháp bảo vệ. Hơn nữa, chế độ Cộng sản Việt Nam đã từ khước những người Việt Nam lúc ấy đang ở Hoa Kỳ và các nước khác. Thế là tôi đã lắng nghe ngài, cảm ơn ngài và đã quyết định nhập tịch ngay năm 1980.

Đức TGM Donnellan rất ưu ái với Cộng Đoàn người Việt Nam. Trong nhiều năm ngài đã chủ sự thánh lễ Sinh Nhật, Thêm Sức và Mừng Tân Xuân với cộng đoàn. Sau mỗi lần được tiếp đãi ngài thường có những lời cảm tạ nhấn mạnh rằng ngài vui và hãnh diện về cộng đồng và về đức tin của mọi người.

Có nhiều lần tiếp đón Đức Tổng Giám mục Atlanta. Tôi xin được kể sơ qua một cuộc đón rước đầu tiên xảy ra trong khoảng 1 năm đầu, chúng tôi đã có thể tổ chức buổi viếng thăm chính thức của ngài tại nhà thờ St. John. Nhờ công báo của Tổng Giáo phận và các báo chí địa phương loan tin, số người tị nạn cả tiểu bang đã tụ họp khoảng 200 người. Cuộc rước xếp hàng hai từ nhà xứ St. John đi ra nhà thờ. Quý chức đề nghị đón Đức Tổng phải trải thảm, mà mình không có đủ tài chánh vậy sẽ

thay thế bằng vải nhựa. Trước giờ đón rước, cha sở đi thử xem sao vì có nhiều chỗ nền xi măng lên xuống dốc nên ngài trượt chân bị ngã, thế là chương trình thảm đỏ vải nhựa đã bị bãi bỏ ngay. Sau các nghi lễ, nhiều người Việt xếp hàng dài xin hôn nhẫn và bắt tay Đức Tổng Giám mục, có nhiều bà cảm kích bỗng dưng sụt sùi bật khóc... Sau này Đức Tổng Giám mục hỏi tôi tại sao họ đã khóc, tôi trả lời: Có lẽ đã lâu ngày họ không được gặp các chủ chăn Việt Nam, nay được gặp vị chủ chăn Hoa Kỳ nên họ vui mừng, xúc động và khóc. Ngài đã gật đầu và vui cười!

Đức Tổng Giám mục Donnellan mất ngày 15-10-1987 và đã được an táng tại Nghĩa trang Arlington, Sandy Springs, Georgia, của Tổng Giáo phận.

2. Đức Tổng Giám mục Eugene A. Marino 1987-1990

Ngài là Tổng Giám mục Atlanta từ năm 1987 đến năm 1990. Ngài là vị Tổng Giám mục da màu đầu tiên trong lịch sử Giáo Hội Hoa Kỳ. Ngày ngài nhậm chức được tổ chức tại Civic Center Auditorium rất long trọng như một ngày đại hội cho cả thành phố Atlanta không phân biệt tôn giáo. Atlanta được coi là thủ đô của anh chị em da màu nổi tiếng với mục sự Martin Luther King, nay có thêm vinh dự của vị Tổng Giám mục da màu tiên khởi. Cho nên cả Tổng Giáo phận rất hồ hởi và lên tinh thần. Đức Tổng Giám mục Marino đến Atlanta giữa lúc Cộng Đoàn Công Giáo Việt Nam đang hăng say và đang tích cực vận động gây quỹ để tậu mãi nhà thờ Tin Lành làm ngôi thánh đường Họ Đạo Đức Mẹ Việt Nam.

Tuy vậy tiến trình để được phép của Tổng Giáo phận cũng rất khó khăn. Ngày 03 tháng 09 năm 1989, Ủy Ban Mục Vụ của Tổng Giáo phận mời Ủy Ban Xây Cát Thánh Đường của Cộng Đồng Công Giáo hội họp để điều tra về nhu cầu nhà thờ. Ủy Ban chúng tôi gồm có: ông Mãng, ông Cầu, ông Khôi, ông Liễu, bà Liệu và ông Tâm. Sau 1 giờ 30 phút cho Ủy Ban Giáo phận đặt các câu hỏi và Ủy Ban Xây Cát Thánh Đường Họ Đạo trả lời. Cuối cùng bà Liệu và cụ Khôi trong giọng nói đầy cảm kích và nước mắt: *“Kính thưa quý vị đại diện Đức Tổng Giám mục, chúng con di cư già nua, ít biết ngôn ngữ, nếu không có nhà thờ Việt Nam, giảng đạo ngôn ngữ Việt Nam để thờ phượng Chúa, chắc phần lớn chúng con sẽ chết đói về tinh thần trong đất nước giàu có này”*. Thế là Ủy Ban Mục Vụ, Đại diện Đức Tổng Giám mục cho bế mạc cuộc họp và tuyên bố: Cộng Đoàn Công Giáo Việt Nam đã có đủ lý do để tậu mãi nhà thờ riêng. Mọi người ra

về đầy hoan hỷ và hạnh phúc. Một tuần lễ sau chúng tôi nhận được văn thư cho phép. Trong khi đó chương trình gây quỹ đã đạt được số tiền \$250,000 cộng với \$40,000 tiền đã hứa. Ngoài ra cha sở nhà thờ St. John là cha Michael Woods đã ký check tặng cho nhà thờ mới \$50,000. Thế là chúng ta đã có thể mua được nhà thờ Presbyterian Church ở Forest Park với giá \$300,000. Chúng ta đã thờ phượng tại đây từ năm 1989-1998. Ngày 03 tháng 09 năm 1989, Đức Tổng Giám mục Marino đã chủ tọa lễ thánh hiến và đặt tên “Họ Đạo Đức Mẹ Việt Nam” trong thánh lễ đồng tế có trên 30 linh mục Việt Mỹ, một số đông tu sĩ nam nữ và trên 2000 người tham dự. Trước một cử tọa đông đảo người Việt, Đức Tổng Giám mục Marino đã rộng lời khen ngợi lòng quảng đại, gương hy sinh và tình hiệp nhất của người Việt chúng ta. Ngài còn khích lệ chúng ta trong những chương trình và dự án tương lai. Sau 4 năm lãnh đạo Tổng Giáo phận, ngài đã gặp nhiều khó khăn và đã trở về nhà dòng SSJ sống đời hưu trí. Ngài mất ngày 12 tháng 11 năm 2000 tại New York City.

3. Đức Tổng Giám mục James P. Lyke 1991-1992

Đức Tổng Giám mục James P. Lyke thuộc dòng OFM và cũng là vị Tổng Giám mục da màu thứ 2 của Tổng Giáo phận Atlanta. Ngài sinh tại Chicago, Illinois, ngày 18/2/1939. Ngài đã đến viếng thăm và dâng thánh lễ tại Họ Đạo Đức Mẹ Việt Nam chúng ta một lần ở Forest Park.

Cuộc đời của ngài có 2 điều trùng hợp với cuộc đời của tôi. Đó là chúng tôi đã sinh ra cùng một năm với nhau là năm 1939 và chịu chức linh mục cùng năm 1966. Cho nên tôi nhớ và cầu nguyện cho ngài rất nhiều.

Ngài sinh tại Chicago, Illinois, con út của 1 gia đình có 7 người con. Cha đã bỏ gia đình, mẹ nuôi dạy các con trong cảnh nghèo. Bà mẹ là Baptist nhưng lại gửi con học trường Công Giáo lúc cậu học lớp 4, bà làm thợ giặt cho nhà thờ để lấy tiền đóng học phí cho con. Sau đó bà và 6 người con đã xin rửa tội nhập đạo Công Giáo. Ngài vào dòng Thánh Phanxicô năm 1959. Học đỗ bằng BA in Philosophy, rồi sau đỗ Master of Divinity. Đức Thánh Giáo Hoàng John Paul II đã đặt ngài làm Giám mục Phụ tá cho Giáo phận Cleveland, Ohio, năm 1979.

Năm 1981 ngài lãnh bằng tiến sĩ Triết - Ph. D in Theology.

Ngày 10 tháng 7 năm 1990 ngài được bổ nhiệm làm Giám Quản Tông Toà Tổng Giáo phận Atlanta.

Ngày 30 tháng 4 năm 1991 ngài chính thức làm Tổng Giám mục TGP Atlanta, Georgia. Cuộc đời làm Tổng Giám mục của ngài rất vất vả, chỉ có vào khoảng một năm. Ngài mắc cancer và qua đời ngày 27/12/1992. Ngài được an táng tại Nghĩa trang Arlington, Sandy Springs, Georgia, của Tổng Giáo phận.

4. Đức Tổng Giám mục John F. Donoghue 1993-2004

Ngài đã là vị Giám mục thứ 2 của Giáo phận Charlotte, North Carolina, được Đức Thánh Cha bổ nhiệm về làm Tổng Giám mục thứ 5 của Tổng Giáo phận Atlanta từ năm 1993 đến 2004. Tình trạng Tổng Giáo phận Atlanta lúc này đang chịu sự mất mát vì cái chết của Đức Tổng Giám mục James Lyke và việc về hưu của Đức Tổng Giám mục Eugene Marino. Vì thế, ngày lễ nhậm chức của ngài hôm 17/08/1993 xem ra không long trọng và vĩ đại như các lần nhậm chức trước đây. Riêng Họ Đạo Đức Mẹ Việt Nam thì vẫn duy trì niềm vui bình thường và đón tiếp ngài cách long trọng. Lễ Sinh Nhật năm ấy chiều ngày 24/12/1993 ngài đã được mời đến Hội Trường Trung Học St. Pius X để chủ tọa lễ Mừng Chúa Giáng Sinh với Họ Đạo. Rất đông đồng bào Công Giáo và cả người không Công Giáo đã đến dự thánh lễ Mừng Chúa Giáng Sinh và chúc mừng ngài. Ngài tỏ ra rất vui vẻ và hài lòng về các chương trình tổ chức.

Mới sinh hoạt trong Tổng Giáo phận được ít tháng, ngài đã có sáng kiến xin Tòa Thánh phong nhậm 9 linh mục được lãnh Tước Vị Đức Ông, trong đó có tôi, vào ngày 31/10/1994 nhằm tạo bầu khí tích cực và hân hoan trong toàn thể Tổng Giáo phận.

Thế là cuộc lễ phong nhậm được diễn ra tại Nhà Thờ Chánh Tòa vào ngày 20/12/1994. Tinh thần của Tổng Giáo phận sau đó xem ra đã gia tăng lên cao mau chóng.

Các năm sau liên tiếp, ngài được mời chủ tọa lễ Sinh Nhật của Chúa Giáng Sinh cùng với Họ Đạo tại Civic Center Auditorium ở Downtown. Mỗi lần dâng lễ ngài lại có một bài giảng Anh ngữ được dịch sang Việt ngữ cho mọi người nghe như một sứ điệp để giúp họ sống đạo cả một năm. Đây cũng là thời điểm Họ Đạo đang phải gấp rút hoạt động cho dự án tạo mãi thánh đường mới, vì nhà thờ cũ ở Forest Part đã quá tải, dù đã lắp đặt hệ thống TV sang Hội Trường. Các em TNTT lại thiếu thốn phòng ốc để sinh

hoạt và học Giáo lý, Việt ngữ. Vào thời điểm này thành viên Họ Đạo đã có tới trên 300 gia đình ghi danh. Số các em TNTT sinh hoạt và học giáo lý lên tới 270 em.

Lúc này tôi nhận thấy ơn Chúa ban cho Họ Đạo rất phong phú và tràn đầy. Chúng ta có các Thầy Sáu phục vụ, có nhiều ơn kêu gọi chủng sinh, nhiều sơ đã đến từ Việt Nam. Mỗi năm thường có lễ chịu chức linh mục. Ngày lễ phong chức linh mục của cha Vũ Ngọc Đức năm 1996 và lễ phong chức linh mục cha Trần Quốc Tuấn vào năm 1997, rồi những năm sau là cha Liêm, cha Hiếu... chắc chắn đã làm cho Họ Đạo và gia đình quý ông bà cô vui mừng tạ ơn Chúa. Chính tôi cũng là một người hạnh phúc không kém. Vì trước đây các Đức Tổng Giám mục và cả các linh mục Hoa Kỳ luôn thách thức tôi với câu hỏi là liệu sau này chúng ta có được ơn kêu gọi và linh mục Việt Nam để tiếp tục lãnh đạo giáo xứ.

Tôi luôn xác quyết rằng người Việt rất mộ đạo và sốt sắng, chúng tôi sẽ có nhiều ơn kêu gọi và nhiều linh mục nữa để phục vụ dân Chúa. Mấy cha người Ái Nhĩ Lan cũng thường nói với tôi rằng xưa kia Giáo Hội Ái Nhĩ Lan đã cung cấp cho Giáo Hội Hoa Kỳ rất nhiều linh mục, nay thì không còn nữa. Có lẽ đã đến thời kỳ Giáo Hội Việt Nam thay thế. Vâng, hiện nay trong Tổng Giáo phận Atlanta chúng ta đang có 17 linh mục Việt Nam phục vụ, 4 chủng sinh thần học, 4 thầy Phó Tế vĩnh viễn, 2 thầy đang học và 10 Sơ Dòng Thánh Đa Minh. Chúng ta cùng nhau tạ ơn Chúa!

17 Linh mục Việt Nam phục vụ tại TGP Atlanta hiện nay là:

1. Lm. Gioan B Phạm Nguyễn Tuấn Anh
2. Lm. Đaminh Nguyễn Tấn Công
3. Lm. Giuse Nguyễn Dũng (Young)
4. Lm. Giuse Vũ Anh Dũng (Richard)
5. Lm. Giuse Nguyễn Ngọc Đức
6. Lm. Phêrô Vũ Ngọc Đức
7. Lm. Giuse Hà Minh Hiếu

8. Lm. Augustine Trần Trung Hòa
9. Lm. Isidore Nguyễn Bá Kỳ
10. Lm. Giuse Nguyễn Thanh Liêm
11. Lm. Nicholas Lê Minh (Nick)
12. Đức Ông Francis Phạm Văn Phương
13. Lm. Giuse Phạm Minh Tân (Robert)
14. Lm. Henry Phạm Minh Thắng
15. Lm. Đaminh Trần Công Thơ
16. Lm. Gioan Bosco Nguyễn Hữu Trí
17. Lm. Phanxicô Xaviê Trần Quốc Tuấn

Về việc tậu mãi nhà thờ Bible Baptist Church ở Riverdale cũng có những điểm đặc biệt và được Chúa chúc phúc, tôi muốn chia sẻ ra đây với anh chị em. Vào một buổi chiều của năm 1995, Hội Đồng Mục Vụ có buổi họp và có sự tham dự của Đức Tổng Giám mục Donoghue. Sau khi hội họp, chúng tôi đã thu xếp và xin mời ngài ghé thăm nhà thờ chúng ta đang dự tính mua. Ngài rất vui và hăng hái đi với chúng tôi. Ngài rảo bộ đi xem mọi cơ sở. Sau đó ngài cho biết các Buildings còn mới và tốt, giá lại rẻ chỉ vào khoảng một triệu mỹ kim. Vậy ngài nói chúng ta cần mua ngay. Thế là chúng ta đã được sự chấp thuận của ngài bằng lời nói. Ngay sau đó Tổng Giáo phận đã ký kết giấy tờ tạo mãi. Tuy vậy, nhà thờ Bible Baptist Church cần phải xây dựng cơ sở mới để dọn vào thời gian phải mất 18 tháng. Khi họ chuyển giao, chúng ta phải mất ít tháng để chỉnh trang và hoàn chỉnh bãi đậu xe. Riêng về bãi đậu xe, chúng ta cũng phải mua khoảng 3,000 xe đất đá để nâng cao bề mặt. Tất cả công trình đều diễn tiến đúng theo dự tính.

Thánh Hiến Thánh Đường Giáo Xứ Đức Mẹ Việt Nam

Thế là chúng ta đã có thể Thánh Hiến Thánh Đường Giáo Xứ Đức Mẹ Việt Nam vào ngày 29/11/1997 do Đức Tổng Giám mục Donoghue chủ tọa.

Sau đây là chương trình chuẩn bị và Thánh Hiến

Ngày thứ nhất: Rước Kiệu Tôn Vinh Chúa Giêsu Thánh Thể.

Thuyết trình đoàn và hướng dẫn hội thảo

- *Thiếu Nhi Thánh Thể: cha Chu Vinh Quang & Cha Vũ Ngọc Đức.*
- *Giới trẻ từ 16-35 tuổi: cha Chu Văn Chi & cha Trần Quốc Tuấn*
- *Giới trung niên từ 35-55 tuổi: cha Trần Công Vang & cha Trần Đảm*
- *Giới cao niên từ 56 trở lên: cha Lương Minh Trí & cha Phan Công Bình*

Ngày thứ hai: Rước Kiệu Tôn Vinh Các Thánh Tử Đạo Việt Nam.

Hội Diễn Thánh Ca gồm có các ca đoàn:

- *Ca Đoàn Giáo Xứ Đức Mẹ Việt Nam*
- *Ca Đoàn Cộng Đoàn các Thánh Tử Đạo Việt Nam Holy Cross*
- *Ca Đoàn Cộng Đoàn Thánh Giuse Charlottle, North Carolina*
- *Ca Đoàn Cộng Đoàn Thánh Phêrô và Phaolô Savannah*
- *Ca Đoàn Giáo Xứ Thánh Lê Thị Thành New Orleans, Louisiana*

Ngày thứ ba: Tôn Vinh Đức Mẹ Bồn Mạ Giáo Xứ.

- *Nghi Thức Thánh Hiến, cắt băng khánh thành Giáo Xứ Đức Mẹ Việt Nam*
- *Thánh Lễ Đại Trào do Đức Tổng Giám mục Atlanta và khoảng 30-40 linh mục Việt Mỹ đồng tế cùng với sự tham dự của rất đông tu sĩ nam nữ và khoảng 3,000 người tham dự.*
- *Sau nghi lễ thánh hiến là Tiệc Mừng và Đại Nhạc Hội mừng Ngày Thánh Hiến với sự góp mặt của các Ca nghệ sĩ đến từ California, và cuộc Xổ Số đáng ghi nhớ với lô độc đắc trúng xe hơi Toyota Camry 1997, lô hạng nhất trúng xe hơi Toyota Tercell 1997 và nhiều lô trúng giá trị khác.*

Dư âm của ngày Đại Lễ Thánh Hiến và Khánh Thành Nhà Thờ Mới

(Trích dẫn từ Lá Thư Hàng Tháng của Giáo xứ, Ngày 16 tháng 12 năm 1997)

“Sau bao nhiêu tháng ngày chờ đợi, chúng ta đã long trọng cử hành 3 ngày Đại Lễ Thánh Hiến và Khánh Thành vào ngày 29-11-97 vừa qua. Các buổi chiều cung nghinh Chúa Thánh Thể và các Thánh Tử Đạo Việt Nam đã diễn ra thật tốt đẹp. Các buổi hội thảo và học hỏi cũng rất phấn khởi và bổ ích cho mọi giới. Sau cùng là buổi lễ Thánh Hiến và Khánh Thành đã diễn ra trong bầu không khí rất thánh thiện và trang nghiêm, mặc dầu bên ngoài trời có mưa nhẹ nhẹ. Số người tham dự thật đông đảo trong cả 3 ngày, nhất là vào chính ngày Thánh Hiến. Các buổi sinh hoạt văn nghệ và Đại Nhạc Hội được ghi nhận là rất thành công. Trong dịp lễ này, chúng ta có dịp tiếp đón quý vị quan khách xa gần, quý vị đại diện Cộng Đoàn, Đoàn Thể, Hội Đoàn và Tôn

Giáo bạn. Đặc biệt là có Đức Tổng Giám Mục Atlanta, quý Đức Ông, quý Cha và quý tu sĩ nam nữ cũng đã về đây tham dự khá đông trong cả 3 ngày đại hội.

Cảm tưởng chung của mọi người là rất hài lòng với Ngôi Thánh Đường kang trang, đẹp đẽ, đã do công khó nhọc và hy sinh của cả Giáo Xứ thực hiện lên được, đồng thời ôm ấp đầy tâm tình cảm tạ và biết ơn Thiên Chúa.

Tại Atlanta, tờ báo chính thức của Tổng Giáo Phận, Georgia Bulletin, đã tường thuật tin tức cùng với hình ảnh vào 2 trang đầu. Các báo Việt Ngữ cũng đã tường thuật đầy đủ về ngày Khánh Thành. Tại California, cha giáo sư Trần Phúc Long đã viết bài tường thuật rất hấp dẫn về ngày Khánh Thành và các báo Việt Ngữ lớn đã đăng tải. Như vậy, tin tức về ngày Thánh Hiến và Khánh Thành Giáo Xứ Đức Mẹ Việt Nam đã được phổ biến rất rộng rãi... ”.

Video về ngày lễ Thánh Hiến và Khánh Thành cũng đã được phổ biến để các gia đình có thể giữ làm kỷ niệm.

Đại Hội Thánh Mẫu Miền Đông Nam Hoa Kỳ năm 1998 tại Giáo xứ

Sau một năm mừng Ngày Thánh Hiến và Khánh Thành Nhà thờ Giáo Xứ, chúng ta lại đứng ra tổ chức Đại Hội Thánh Mẫu cho cả Miền Đông Nam Hoa Kỳ, do linh mục Giuse Nguyễn Thái Đoàn là Chủ tịch Miền Đông Nam Hoa Kỳ ủy thác. Vào dịp này, chúng ta cũng đã mời được nhiều vị quan khách quan trọng:

- Đức Ông Vincente Trần Ngọc Thụ, cựu bí thư riêng của Đức Thánh Cha Gioan Phaolô II sẽ hướng dẫn và thông tin về việc Phong Thánh Tử Đạo Việt Nam năm 1988.
- Đức Ông Peter Dora, Tổng Đại diện Tổng Giáo Phận Atlanta chủ sự lễ nghi phong nhậm các linh mục chính xứ và phó xứ Giáo xứ.
- Cha Chủ tịch Giuse Nguyễn Thái Đoàn hướng dẫn hội thảo về Đức Mẹ La Vang với dân tộc Việt Nam.
- Cha Paul Văn Chi hướng dẫn hội thảo về vai trò của thánh nhạc, tuổi trẻ và gia đình, mẫu gương cuộc sống năm 2000.

Chúng ta đã hội thảo:

- Thứ Sáu, ngày 23/10/1998: Tôn Vinh Các Thánh Tử Đạo Việt Nam
- Thứ Bảy, ngày 24/10/1998: Tôn Vinh Đức Mẹ La Vang
- Chúa nhật 25/10/1998: Đại Lễ Mừng Bồn Mạng Giáo Xứ

Đức Ông Peter Dora, Tổng Đại Diện Tổng Giáo phận Atlanta, đã phong nhậm Đức Ông Chánh xứ Francis Phạm Văn Phương và Cha Phó xứ Francis Trần Quốc Tuấn trong thánh lễ rất long trọng.

Các văn kiện và tài liệu liên hệ đều được cẩn trọng lưu giữ:

- Giấy báo tin của Đức Tổng Giám mục John F. Donoghue (Anh ngữ & Việt ngữ)
- Sắc Lệnh thành lập Giáo Xứ Đức Mẹ Việt Nam (Anh ngữ & Việt ngữ)
- Chứng chỉ Phong Nhậm chánh xứ và phó xứ (Anh ngữ & Việt ngữ)
- Tiếp theo là các Đại Hội Đức Mẹ La Vang được tổ chức hàng năm vào cuối tháng 10 được cả Tổng Giáo phận tham dự và Đức Tổng Giám mục Donoghue chủ tọa.
- Năm Thánh 2000 nhà thờ Giáo Xứ Đức Mẹ Việt Nam đã được chọn vào số ít nhà thờ để giáo dân trong toàn thể Tổng Giáo phận đến kính viếng và được lãnh nhận ơn toàn xá.
- Đại Hội Đức Mẹ La Vang kỷ VII từ ngày 22-24/10/2004, Đức Tổng Giám mục Donoghue đã làm phép khánh thành Tượng Đài Đức Mẹ La Vang do Hội Các Bà Mẹ Công Giáo và các ân nhân dâng hiến thực hiện. Đặc biệt, Bức Tượng Đức Mẹ La Vang theo kiểu của nghệ sĩ Văn Nhân, cao 13 feet rưỡi bằng nguyên một phiến đá cẩm thạch từ Ngũ Hành Sơn, Đà Nẵng, do Điêu khắc gia Phan Chi Lăng thực hiện.
- Ngày 2 tháng 2 năm 2004, Đức Tổng Giám mục Donoghue đã bổ nhiệm tôi làm Vicar of Clergy for the Vietnamese Priests. Tôi đã Đại diện Đức Tổng Giám mục nơi các linh mục Việt Nam và phục vụ trong Hội Đồng Linh mục của Tổng Giáo phận. Chức vụ này tôi đã giữ cho tới ngày nghỉ hưu. Hiện nay Cha Trần Quốc Tuấn thay thế.
- Ngày 28/10/2006 Đức Tổng Giám mục Donoghue hồi hưu còn đến bế mạc Đại Hội Đức Mẹ La Vang lần cuối.
- Đức Tổng Giám mục Donoghue mất ngày 11-11-2011 và đã được an táng tại Nghĩa trang Arlington, Sandy Springs, Georgia, của Tổng Giáo phận.

5. Đức Tổng Giám mục Wilton D. Gregory 2004-2019

Ngài sanh ngày 07/12/1947 tại Chicago, Illinois, là con của gia đình có 3 người con. Cha là Wilton D. Gregory, Senior, mẹ là Etta Duncan, sau này đã ly dị nhau. Ngài vui mừng cho biết về cuối đời, ngài đã rửa tội đón tiếp thân phụ của ngài vào Đạo Thánh Chúa. Vì mến chuộng các cha xứ và các thầy cô dạy tiểu học, nên gia đình đã xin chịu phép rửa tội cho cậu Wilton lúc 11 tuổi. Sau trung học vào đại học St. Joseph College

Seminary at Loyola University. Ngài học chủng viện St. Mary of the Lake, được phong chức linh mục ngày 09/05/1973. Sau được gởi đi du học tại Roma lãnh bằng Tiến sĩ Phụng vụ. Về lại Chicago, ngài làm giáo sư chủng viện.

Năm 1983 lúc 36 tuổi, Tòa Thánh đặt ngài làm Giám mục Phụ tá Tổng Giáo phận Chicago, là vị Giám mục trẻ nhất trong cả nước Mỹ. Năm 1993 Tòa Thánh đặt ngài làm Giám mục Giáo phận Belleville. Ngày 09/12/2004 ngài được Đức Thánh Cha John Paul II bổ nhiệm Tổng Giám mục Atlanta. Ngài đã từng là Chủ tịch Hội Đồng Giám Mục Công Giáo Hoa Kỳ và đã lãnh đạo Giáo Hội Hoa Kỳ trong những thời kỳ khó khăn gặp những gương xấu về lạm dụng tình dục nơi hàng giáo sĩ.

Tạ ơn Chúa khi ngài đến với Tổng Giáo phận Atlanta thì giáo xứ chúng ta đã ổn định các chương trình phát triển và việc xây cất xem như đã gần hoàn thành đầy đủ, ngài chỉ còn chủ tọa lễ khánh thành Hội Trường, Pavilion mới vào năm 2015 trong dịp Đại Hội Đức Mẹ La Vang. Hàng năm ngài vui mừng chủ tọa Đại Hội Đức Mẹ La Vang tại Giáo Xứ Đức Mẹ Việt Nam. Ngài có nụ cười rất dễ thương và thánh thiện luôn gọi tôi là “God Father”, tức là “Tổ Phụ” của Cộng Đoàn Việt Nam vì đã ở đây rất lâu kể từ khi lập cộng đoàn năm 1976 đến nay. Cầu xin Chúa cho ngài luôn được thánh thiện bình an và khỏe mạnh để phục vụ Chúa và Hội Thánh với nhiều thành công trong tương lai.

Ngày 20/10/2019, Ngài được tuyên chuyển về làm Tổng Giám mục Washington, DC. Ngày 25/10/2020, Đức Giáo Hoàng Phanxicô đã nâng ngài lên địa vị Hồng Y tiên khởi da màu. Lễ phong nhậm vào ngày 28/4/2020.

Đức Tổng Giám mục Gregory J. Hartmayer mới lãnh nhận nhiệm vụ trong thời gian dịch Covid-19 năm 2020. Ngài là Giám mục Giáo phận Savannah trước khi được ĐGH Phanxicô bổ nhiệm làm TGM Atlanta. Hơn nữa, ngài đã là Cha Sở 15 năm tại Giáo xứ St. Philip Benezi Catholic Church, Jonesboro, rất gần gũi với Giáo xứ Đức Mẹ Việt Nam. Chúng ta cầu chúc và hy vọng ngài sẽ lãnh đạo Tổng Giáo phận thời gian lâu dài.

Ghi Ôn Quý Chức Và Giáo Dân Hợp Tác Làm Việc Mục Vụ

Trên đây tôi đã viết về các Đức Tổng Giám mục của Tổng Giáo phận Atlanta từ năm 1976. Về phía giáo dân, các vị đại diện cộng đoàn đã giúp đỡ tôi trong công việc điều

hành. Đó là các vị chủ tịch Hội Đồng Mục Vụ gồm có những vị sau đây trải qua lịch sử lâu dài của cộng đoàn gồm có:

1. Ông Dominic Trần Văn Hùng	1976-1977
2. Ông Giuse Lê Hữu Cổ	1978-1979
3. Ông Luca Phạm Văn Kiên	1982-1984
4. Ông Giuse Vũ Văn Tĩnh	1984-1987
5. Ông Giuse Bùi Văn Tâm	1987-2002
6. Ông Giuse Nguyễn Tiến Hùng	2002-2010
7. Ông Vincentê Đặng Xuân Vũ	2010-2014
8. Ông Vincentê Đinh Đức Hạnh	2014-2018
9. Ông Giuse Mai Hoàng Minh	2018- đến nay

Nhìn lại chiều dài lịch sử của Giáo Xứ Đức Mẹ Việt Nam từ năm 1976 đến nay, tôi chân thành cảm ơn quý ông Cựu Chủ tịch đã hy sinh thời giờ và công sức để tình nguyện phục vụ cộng đoàn trong nhiệm vụ quan trọng là giúp đỡ linh mục chánh xứ điều hành cộng đoàn Giáo xứ. Thành phần Hội Đồng Mục Vụ còn có nhiều chức vụ khác và các vị cộng tác trong các ban ngành đoàn thể giáo họ, tôi xin cảm tạ hết tất cả.

Sau cùng lời cảm ơn của tôi gửi đến quý cha phó cựu: Cha Vũ Ngọc Đức, Cha Trần Quốc Tuấn, Cha Hà Minh Hiếu, Cha Đỗ Văn Doan, Cha Mai Vinh Sơn và quý cha Du học đã đến giúp trong nhiều mùa hè, quý Thầy Sáu Nguyễn Hòa Phú, Huỳnh Việt Hùng, Bùi Chiến Thắng và quý Sơ Dòng Thánh Đaminh. Xin Chúa trả công bội hậu cho tất cả quý vị đã cộng tác với tôi để phục vụ cộng đoàn.

Tương lai Giáo Xứ Đức Mẹ Việt Nam như một bó đuốc sáng chúng tôi vui mừng đã lãnh nhận và trao gửi vào tay Quý Vị lãnh đạo Giáo Xứ. Cầu chúc đuốc sáng này vẫn sáng và sáng mạnh hơn mãi mỗi ngày trong tương lai. Mong được như vậy!

Viết tại Atlanta, ngày 29 tháng 4 năm 2023

Kỷ niệm ngày tôi thụ phong Linh mục được 57 năm

Đức Ông Francis Phạm Văn Phương